

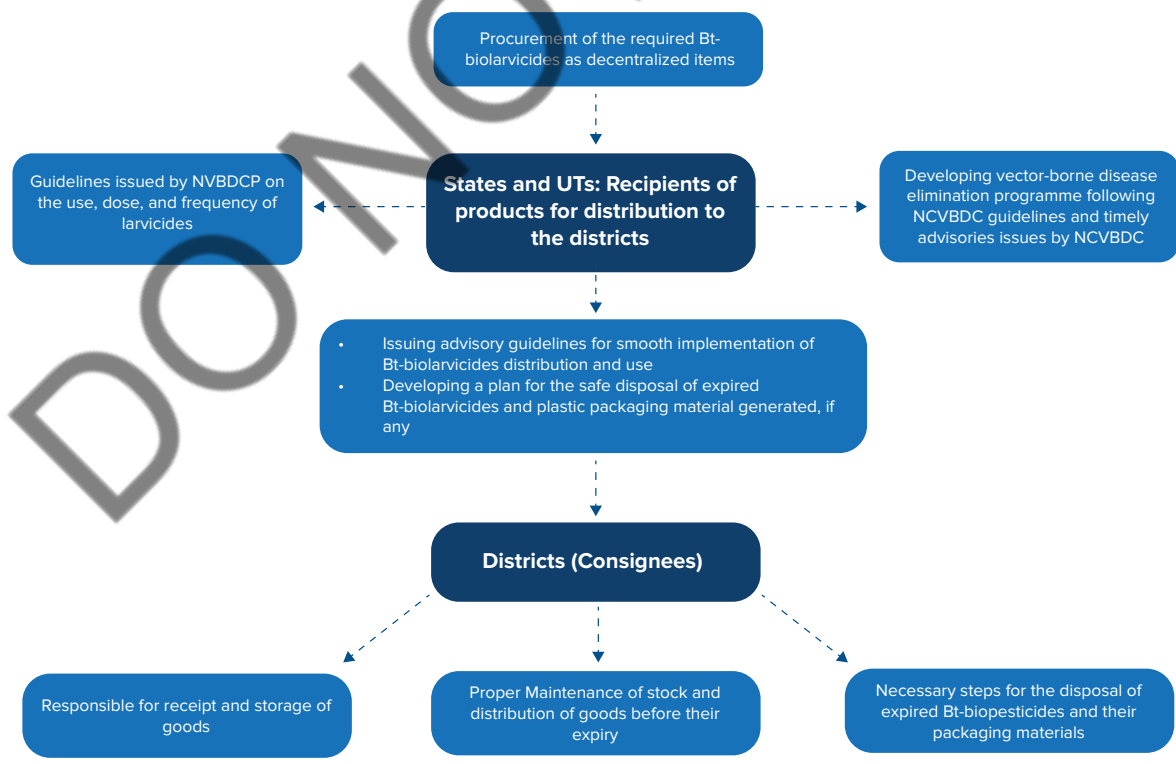
Bt- ଆଧାରିତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପରିବେଶ ସମ୍ପାଦନା(GEF) ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ସଂଗଠନ(UNIDO) ଏବଂ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ପରିବେଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ(UNEP) ଅଣ-ସ୍ଥାୟୀ ଜୈବିକ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ (ଅଣ- POPs) ବିକଳଗୁଡ଼ିକୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ DDT ବଦଳରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସହ ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି। ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ Bacillus thuringiensis (Bt) ଆଧାରିତ ଜୈବ କୀଟନାଶକ ଅନ୍ୟତମ, ଯାହା ଜୈବିକ ଭେକ୍ଟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅଟେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (MoH & FW), ଭାରତ ସରକାର ର ଅଧୀନରେ ଥିବା ଭେକ୍ଟର ବହନ କରୁଥିବା ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ କେନ୍ଦ୍ର (NCVBDC), ସହରାଞ୍ଚଳରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବିରୋଧରେ ଲାଭା ବିରୋଧୀ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭିକୀକରଣ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନୋନୀତ ଲାର୍ଭିକୀକରଣ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି। ଲାର୍ଭିକୀକରଣ ବ୍ୟବହାର, ମାତ୍ରା ଏବଂ ଆବୃତ୍ତି ଉପରେ NCVBDC ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିଛି । ଏହି ଜୈବ ଲାର୍ଭିକୀକରଣଗୁଡ଼ିକ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ସୁରକ୍ଷିତ, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ, ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ।

ମାର୍ଗଦର୍ଶନ

ଭାରତରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟ ବିଷୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭିକୀକରଣ ବ୍ୟବହାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭିକୀକରଣ ର ଏକ ସାଧାରଣ କ୍ରମ ଏବଂ ବଣ୍ଟନ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ ସୂଚନା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି

Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭିକୀକରଣ ସାଧାରଣ କ୍ରମ ଏବଂ ବିତରଣ

କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ନିୟମ, 2016 ଏବଂ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ନିୟମ, 2016 ଅନୁଯାୟୀ ମିଆଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ Bt- ଉତ୍ପାଦ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ୟାକେଜିଂର ନିରାପଦ ନିଷ୍କାସନ ଯୋଜନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଦାୟୀ | ସେଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି |

ଶ୍ରେ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଲାର୍ଭା ଉତ୍ସ ପରିଚାଳନାରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି | ଶ୍ରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ତଥା Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭାନାଶକ ର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ନିମ୍ନ ରେ ଦିଆଯାଇଛି:

- ✓ ଶ୍ରେଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାରରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି ରୋକିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଗୁଣବତ୍ତା ଆକଳନ କରିବା, ଏବଂ ଶ୍ରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଉପକରଣ (PPE) ପରି ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା |
- ✓ ଏକ ସଦ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭାନାଶକ ମିଶ୍ରଣ, NCVBDC ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଷ୍ଟରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ଡୋଜ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥାଏ, ଆହ୍ଲାଦିତ ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରେକରାଯାଇଥାଏ |
- ✓ ଅପରେଟିଂ ମାନ୍ୟତାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମାବଳୀକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ତଦାରଖ |
- ✓ Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭାନାଶକ ର ସମାପ୍ତି ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ପାନୀୟ ଜଳ ସଂଗ୍ରହରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗକୁ ଏଡାଇବା |
- ✓ Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭାନାଶକ ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଶ୍ରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବାରମ୍ବାର ତାଲିମ, ଉତ୍ପାଦ ସହିତ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲେବଲ୍ ଏବଂ ଲିଫ୍‌ଲେଟ୍ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସତର୍କତା ସହିତ କଡ଼ା ଅନୁରୂପତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା |

ଖୁଚୁରା ବଜାରରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ Bt-ଜୈବ ଲାର୍ଭାନାଶକ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ; ବିଭିନ୍ନ ହାଉସିଂ ସୋସାଇଟି, ଅଣ-ସରକାରୀ ସଂଗଠନ (NGO) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବେସରକାରୀ ଦଳ ନିଧି ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିପାରନ୍ତି | ଏହି ହିତାଧିକାରୀମାନେ ନିଧି ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ |

